

Pozměňovací návrh
poslance Františka Kopřivy
k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území
České republiky
a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
sněmovní tisk č. 203

.....

1. V části první čl. 1 se vypouští navržené body 154 – 157, 159 – 161 a 176.

ODŮVODNĚNÍ:

Nově se stanoví požadavek pro všechny žadatele, kteří přijdou do styku se ZÚ ČR v zahraničí (několik tisíc ročně), aby byly náležitosti žádostí předkládány pouze v listinné podobě (osobně, příp. prostřednictvím místní pošty). **Takový požadavek je nepřiměřený, výrazně zpomalí všechna správní řízení, zatíží jak ZÚ, tak i samotné žadatele, a to osobně či prostřednictvím místní pošty.** Osobně však tato podání zejm. na vytížených ZÚ činit v praxi nelze, jelikož se na jejich půdu dostanou pouze osoby, které mají sjednaný termín. Tato nová povinnost je přitom ze strany předkladatele pouze vágně odůvodněna potřebou rozpoznávat padělky, aniž by bylo specifikováno, o jak časté případy se jednalo.

Změny v oblasti správního řízení před zastupitelskými úřady (dále též „ZÚ“) jsou navrhovatelem odůvodňovány zejména:

- Reakcí na judikaturu správních soudů včetně posouzení aplikace zákona o pobytu cizinců, jde-li o efektivní a zákonné podávání žádostí o pobytová oprávnění (zejm. dlouhodobá víza a povolení k pobytu);
- potřebou nastavit transparentní způsob podávání žádostí na zastupitelských úřadech.

Navrhovaná úprava však ve skutečnosti obchází judikaturu Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek č.j.: 1 Azs 339/2017–52, kterým již byla argumentace v důvodové zprávě zcela překonána) **a zatěžuje řízení před zastupitelskými úřady požadavky, které jdou zcela proti rozvoji moderních technologií a strategii e-governmentu.**

Již dle stávající úpravy je přitom žadatel povinen učinit podání osobně (neupustí-li od takového podání zastupitelský úřad) a některé náležitosti žádostí musí podávat výlučně v originále (v praxi se jedná zejména o matriční doklady). Je-li přesto doručena určitá náležitost ve formě autorizovaně zkonvertovaného dokumentu, u které mají ZÚ či Ministerstvo vnitřní pochybnosti o její pravosti, již nyní je možné žadatele vyzvat k doložení originální listinné podoby dokumentu.

Mnohé dokládané dokumenty (typicky doklad o zajištění ubytování, některé doklady o účelu pobytu) mají původ v České republice. Je tedy žádoucí, aby tyto dokumenty mohly být (např. v případě odstraňování vad žádosti), dokládány i elektronicky formou autorizovaně konvertovaných dokumentů. Řada žadatelů o pobytová oprávnění je již v rámci správního řízení před ZÚ zastoupena advokáty, jež jsou ze zákona účastni informačního systému datových schránek. Omezení možnosti podání pouze na listinnou podobu je proto nesystémovým prvkem, když v současnosti právní zástupci běžně činí podání k orgánům

veřejné moci prostřednictvím datových schránek. V důsledku této změny budou podání zástupců, která by jinak mohla být učiněná elektronicky, muset být doručována do země původu žadatele poštou či prostřednictvím různých přepravních společností, což podstatně prodlouží délku řízení, a zvýší náklady pro žadatele (náklady za doručování např. pomocí DHL).

Návrh je dále v rozporu Programovým prohlášením vlády České republiky ze dne 27. 6. 2018, respektive s prioritou digitalizace veřejné správy. Dle tohoto prohlášení: „Pro urychlený rozvoj digitálních služeb ve veřejném sektoru (...) je třeba zmapovat všechny právní předpisy, které v sobě obsahují případné bariéry pro úspěšnou implementaci digitálních technologií, a zároveň trvale sledovat, aby v nově přijímané legislativě se neobjevovaly bariéry další nebo nové. Budeme prosazovat digitálně přívětivou legislativu, každý nový návrh jakékoliv právní normy určené k projednání vládou ČR bude muset obsahovat kromě již existujících analýz dopadů i tzv. ITIA (information technology impact analysis).“ Zůstává nejasné, zda vůbec byly posuzovány dopady předloženého návrhu v tomto smyslu.

Navrhovaná úprava nereaguje ústavně-konformním způsobem na kritiku ze strany Nejvyššího správního soudu ke stávajícímu systému podávání žádostí o pobytová oprávnění (viz judikáty níže). Není pravdou, že by podávání žádostí připojených ke stížnostem na postup ZÚ představovalo zneužívání práva, jak uvádí navrhovatel v důvodové zprávě. Ostatně sám navrhovatel na jiném místě cituje Nejvyšší správní soud, dle kterého jde o jednu z mála zákonných možností (či spíše nutnost), jak se vůči nezákonnému zásahu ze strany ZÚ bránit, není-li možnost podávat pobytové žádosti „lidsky důstojným způsobem v přiměřeném čase“ (viz tisková zpráva Nejvyššího správního soudu k rozsudkům rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, sp. zn. 10 Azs 153/2016 a 7 Azs 227/2016). Lze očekávat, že zásahové žaloby vůči postupu (či spíše absenci postupu ze strany ZÚ) budou pokračovat a budou úspěšné i přes navrhované změny.

S ohledem na výše uvedené je třeba se vrátit v oblasti řízení před zastupitelskými úřady k nulové variantě, tedy vypuštění výše uvedených bodů z vládního návrhu.